

УДК 331.5

Кобзар О. – ст. гр. 4ЕТ

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ БІДНОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Сотула О.В.

Kobzar O.

Cherkasy National University named after Bogdan Khmelnytsky

THE ANALYSIS OF THE PROBLEM OF POVERTY THE POPULATION OF UKRAINE

Supervisor: , O.V. Sotula Ph.D., assistant professor of economics and international economics

Ключові слова: населення, бідність, витрати.

Keywords: population, poverty, consumption.

В Україні перехід до економіки ринкового типу зумовив появу кризових історичних трансформацій і, як наслідок, загострення проблеми бідності. Основними чинниками бідності в Україні є низький рівень заробітної плати, пенсійного забезпечення, соціальної допомоги, неефективна система її надання, а також високий рівень безробіття, особливо в окремих регіонах.

Межа бідності, визначена за відносним критерієм (75% медіанного рівня середньодушових еквівалентних сукупних витрат) за 6 місяців 2013 р. становила 1164 грн. Рівень бідності, розрахований з використанням цієї межі, склав 25,4%. Відповідно межа крайньої бідності (визначена за критерієм 60% медіанного рівня середньодушових еквівалентних сукупних витрат) була на рівні 931 грн., а середньодушові еквівалентні витрати, нижчі від цієї межі, мали 11,9% населення. Рівень абсолютної бідності, визначеної на основі офіційно затвердженого прожиткового мінімуму (за 6 місяців 2013 р. – 1108 грн.), становив 21,7% за витратами та 11,5% за доходами. Рівень абсолютної бідності для міжнародних порівнянь (добове споживання на рівні \$5 на особу у ПКС), становить 2,2%, що свідчить про цілком позитивну ситуацію на міжнародному фоні.

Загалом можна вивести дві базові закономірності сучасної ситуації з бідністю:

1) значна скупченість населення у зоні низьких доходів може призводити до суттєвих коливань в рівнях бідності залежно від зміни вартісного значення межі бідності; 2) серед низькодоходних верств населення зберігається закономірність щодо перевищення доходів над витратами, що в свою чергу призводить до значних відмінностей у рівнях абсолютної бідності залежно від вибору змінної доходів чи витрат; отже слід відстежувати обидва показники для кращого вивчення як доходів, так і споживчих можливостей бідного населення.

Отже, головними напрямками державної політики щодо скорочення масштабів бідності в Україні повинні стати: збільшення ВВП на душу населення; індексація заробітної плати в разі затримки виплат або підвищення цін; реформування пенсійної системи; покращення умов для підприємницької діяльності; стимулювання зростання легально сплачуваної заробітної плати. Виконання запропонованих заходів забезпечить значне скорочення бідності і збільшення зайнятості населення України.